

ЗАИНТЕРЕСОВАНОСТ И УДОВЛЕТВОРЕНОСТ ОТ ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ПРОГРАМИ НА СТУДЕНТИТЕ ОТ СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА СЕСТРА” В МУ – ФОЗ

Д. БЛАГОЕВА, Г. ЧАНЕВА, Т. ПОПОВА

Катедра "Здравни грижи", Факултет по обществено здраве, МУ – София

INTEREST AND SATISFACTION OF THE NURSING STUDENTS FROM THE EDUCATIONAL PROGRAMS IN THE FACULTY OF PUBLIC HEALTH, THE SOFIA MEDICAL UNIVERSITY

D. BLAGOEVA, G. CHANEVA, T. POPOVA

Department of Health Care, Faculty of Public Health, Medical University – Sofia

Резюме. За постигане на целите на обучението и за бъдещата професионална реализация водещо значение имат мотивацията за обучение по отделните учебни дисциплини и организацията на учебния процес. Целта на представеното изследване е да се проучат заинтересоваността и удовлетвореността от образователните програми на студентите от специалност „Медицинска сестра”. За постигане на поставената цел е извършено анонимно анкетно проучване сред 78 студенти от специалност „Медицинска сестра” във втори и трети курс на обучение. Използвани са документален метод, социологически метод – проведено е пряко, индивидуално, анонимно анкетно проучване, по специално разработени за целта въпросници, статистически метод и метод на графичен анализ на получените резултати. **Изводи:** 60.00% от анкетираните студенти и към момента на провеждане на проучването отново биха кандидатствали по специалността „Медицинска сестра”. Обучаващите се студенти са единодушни, че специалността е перспективна и с бъдеща реализация, а мотивиращите ги фактори за изучаване на определена учебна дисциплина са спецификата на учебния материал, преподавателят, връзката на изучаваното с клиничната практика и начинът на поднасяне на учебното съдържание. Въпреки изработените критерии за оценка, само 21.00% са дали категорично положителен отговор по отношение на обективността в оценяването на знанията им, а други 41.00% са отговорили с „по-скоро да”.

Ключови думи: студенти, медицинска сестра, удовлетвореност, заинтересованост, образователни програми

Abstract. In order to achieve the objectives of the training and the future professional realization, the motivation for training in the individual disciplines and the organization of the learning process is of utmost importance. The aim of the present study is to assess the interest and satisfaction of the Nursing students from the educational programs. In order to achieve this goal an anonymous survey among 78 students of the nursing specialty in the second and third training courses was conducted. Documentary method and the sociological method were used – direct, individual, anonymous questionnaire survey, specially developed questionnaires; statistical analysis and the method of graphic analysis of the obtained results were applied. **Conclusions:** at the time of the survey 60.00% of the students surveyed will choose again the specialty „Nursing“. The students are unanimous that the specialty is promising and implies future realization, and the motivating factors for studying the given discipline are the specificity of the teaching material, the lecturer, the relation of the studied with the clinical practice and the way of presentation of the educational content. In spite of the assessment criteria, only 21.00% gave a definite positive response to the objectivity in their knowledge assessment, and another 41.00% responded with „rather yes“.

Key words: students, nurse, satisfaction, interest, educational programs

Обучението по специалността „Медицинска сестра“ за образователно-квалификационна степен „бакалавър“ се провежда в редовна форма с продължителност 4 учебни години, съответстващи на 8 семестъра с общ хорариум 4630 часа. Обучението включва теоретична и практическа подготовка и цели усвояване на теоретични и практически знания и формиране на професионална компетентност и професионално поведение [1, 2, 3].

От съществено значение за постигане на целите на обучението и за бъдещата професионална реализация на студентите са тяхната мотивация за обучение по отделните учебни дисциплини и организацията на учебния процес. Проучването на нагласите и очакванията на студентите от специалност „Медицинска сестра“, заинтересоваността към образователните програми, удовлетвореността от учебния процес са важни инструменти за качеството на обучението и на обществения имидж на образователната подготовка по специалността.

Цел, задачи и методи

Целта на настоящото изследване е да се проучат заинтересоваността и удовлетвореността от образователните програми на студентите от специалност „Медицинска сестра“.

Задачите, които си поставихме, са да се проучат и анализират:

1. Нагласите и желанията на студентите за кандидатстване по специалности в сферата на висшето образование;

2. Удовлетвореността на студентите от учебния план и осигурената методична помощ от страна на преподавателите при самостоятелната им работа;

3. Мнението на студентите относно обективността на оценяване по учебните дисциплини в специалността и организацията на изпитната сесия;

4. Мотивацията на студентите за изучаване на определена учебна дисциплина;

5. Мнението на студентите за перспективността на изучаваната от тях специалност.

За постигане на поставената цел е извършено анонимно анкетно проучване сред

78 студенти от специалност „Медицинска сестра“ във втори и трети курс на обучение.

Проучването е проведено в края на учебната 2016/2017 година на територията на МУ – София, Факултет по обществено здраве. Използвани са документален метод, социологически метод – проведено е пряко, индивидуално, анонимно анкетно проучване, по специално разработени за целта въпросници, статистически метод и метод на графичен анализ на получените резултати.

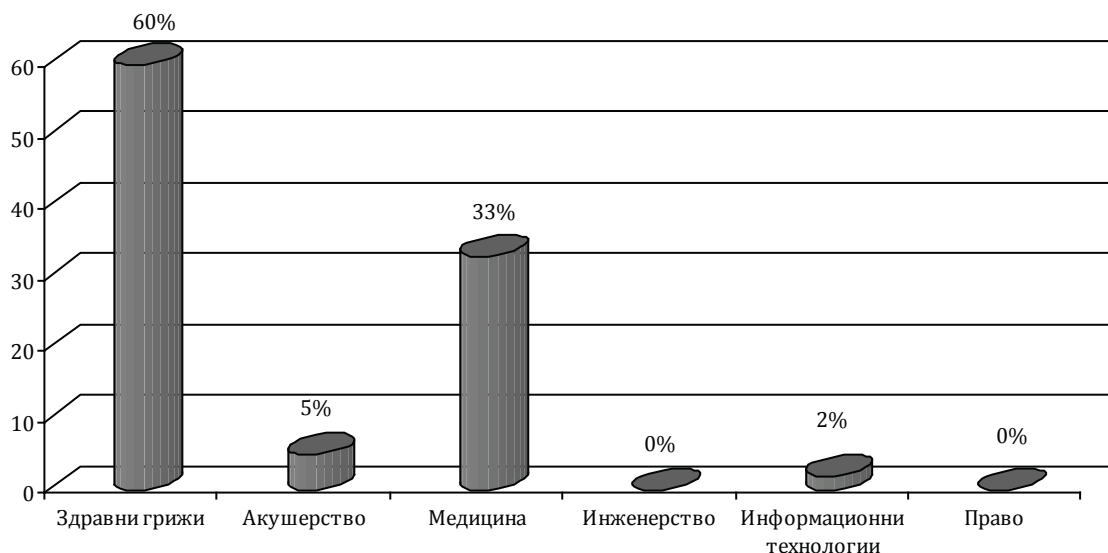
Анализ на резултатите

В хода на изследването проучихме нагласите и желанието на студентите за кандидатстване по специалността „Медицинска сестра“, както и за кандидатстване по други специалности в сферата на здравеопазването, информационните технологии, инженерството и правото.

В отговор на въпроса „Ако сега трябваше да кандидатствате за висше образование, към каква област бихте се насочили“, най-висок относителен дял (60.00%) от учаващите се по специалност „Медицинска сестра“ студенти са отговорили, че отново биха кандидатствали по специалността „Здравни грижи“. На второ място (33.00%) са тези, които биха се насочили към медицината. По-голяма част от анкетираните, които са посочили, че ако сега кандидатстват, биха кандидатствали специалност „Медицина“, са посочили и като втори отговор специалност „Здравни грижи“. На трето място, с относително нисък дял (5.00%) са студентите, които биха се насочили към кандидатстване по специалността „Акушерка“. Най-нисък (2.00%) е относителният дял на анкетираните, които посочват, че биха се насочили към изучаване на информационни технологии. Няма анкетирани, деклариращи желание за изучаване на инженерство и право. Данните са представени на фиг. 1.

Проучихме мнението на студентите относно удовлетвореността им от учебния план на специалността „Медицинска сестра“.

Най-висок е относителният дял (46.00%) на отговорилите, че по-скоро са удовлетворени от учебния план, следвани от други 26.00%, които отговарят с „по-скоро не“. На

Фиг. 1. Нагласи за кандидатстване на студентите от специалност „Медицинска сестра“

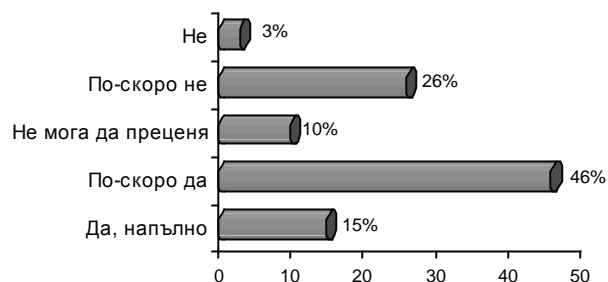
трето място (15.00%) са анкетираните, които са напълно удовлетворени, а на четвърто (10.00%) тези, които не могат да преценят. Най-нисък (3.00%) е относителният дял на анкетираните, които дават негативен отговор. Данните са представени графично на фиг. 2.

Проучени са и мненията и удовлетвореността на анкетираните от осигурената помощ и контрол от страна на преподавателите при самостоятелни разработки.

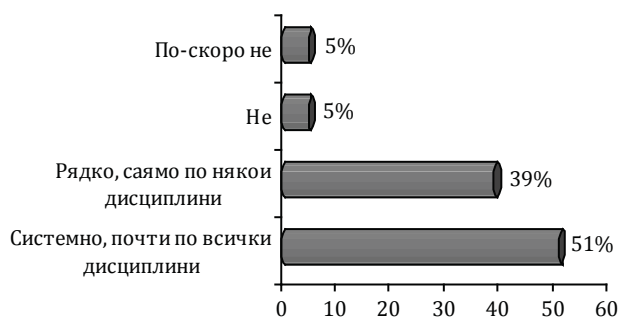
С най-висок е относителен дял (51.00%) са анкетираните, които отговарят, че преподавателите системно осигуряват на студентите помощ при самостоятелни разработки. На второ място (39.00%) са тези, които посочват, че им се осигурява помощ рядко и само по някои дисциплини. На трето място, с най-ниски и равни относителни дялове (5.00%) са анкетираните, които са отговорили с „по-скоро не“ и негативно (фиг. 3).

Проучено е и мненията на студентите за обективността на оценяването.

Анализът на данните сочи, че най-висок дял (41.00%) от респондентите са посочили „по-скоро да“ в отговор на въпроса дали преподавателите оценяват обективно студентите си. На второ място (23.00%) са студентите, които не могат да преценят, а на трето (21.00%) – отговорилите с „да, напълно“. Най-нисък е относителният дял (15.00%), на отговорилите „по-скоро не“. Няма анкетиранни, дали категорично негативен отговор. Данните са представени на фиг. 4.

Фиг. 2. Удовлетвореност на анкетираните от учебния план на специалността „Медицинска сестра“

Фиг. 3. Осигуряване на помощ от страна на преподавателите при самостоятелни разработки на студентите

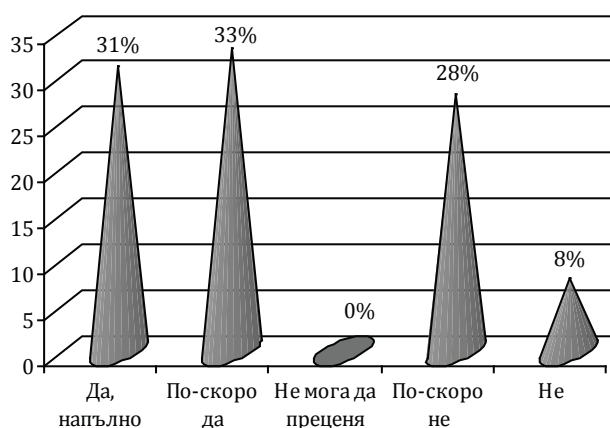
Проучени са и мненията на студентите за удовлетвореността им от организацията на изпитната сесия.

С най-висок относителен дял (33%) по въпроса за удовлетвореността от организацията на изпитната сесия са отговорилите с „по-скоро да“. На второ място (31%) са напълно удовлетворените от организацията на

изпитната сесия, а на трето място (28%) – посочилите отговор „по-скоро не”. С най-нисък относителен дял (8%) са далите негативен отговор. Данните са онагледени графично на фиг. 5.

Фиг. 4. Мнение на студентите за обективността на оценяването

Фиг. 5. Удовлетвореност на студентите от организацията на изпитната сесия

Проучено е и мнението на анкетираните за главния им мотивиращ фактор в желанието за изучаване на определена дисциплина.

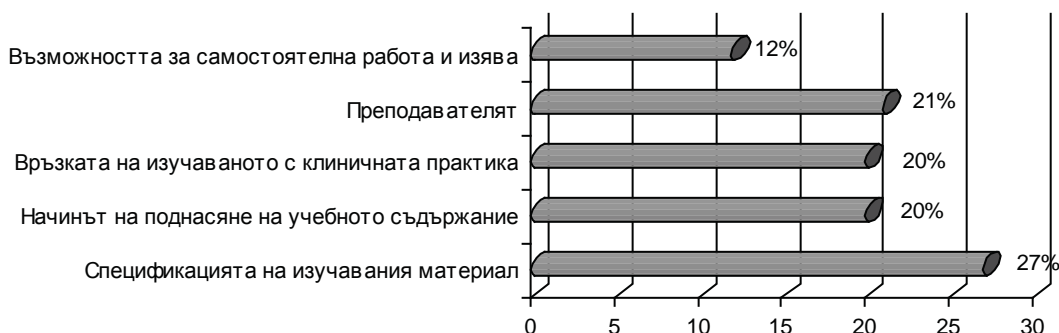
Най-висок относителен дял (27.00%) от анкетираните считат, че главният им мотиватор за изучаване на определена дисциплина е спецификата на изучавания материал, а на второ място (21.00%) – преподавателят. На трето място (20.00%), с равни относителни дялове, студентите са поставили връзката на изучаваното с клиничната практика и начина на поднасяне на учебното съдържание. С най-нисък относителен дял (12.00%) е възможността за самостоятелна работа и изява (фиг. 6).

При проучване мнението на анкетираните как оценяват специалността, по която се обучават, най-висок (51%) е относителният дял на тези, които са отговорили, че придобивайки специалността „Медицинска сестра” винаги ще имат реализация. На второ място (49%) са отговорилите, че специалността „Медицинска сестра” е перспективна. Няма анкетирани, които да са посочили, че специалността е безперспективна, с ниска перспектива, или такива, които нямат мнение (фиг. 7).

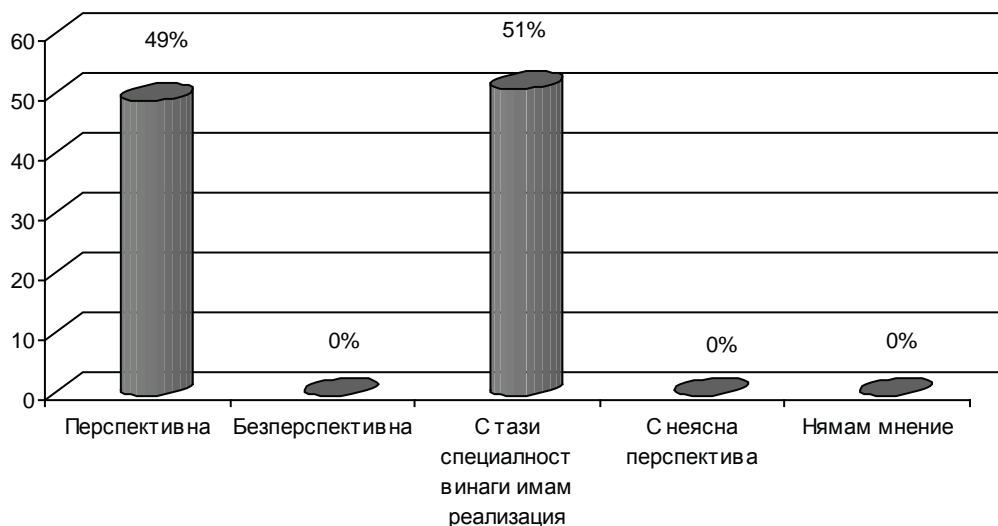
Изводи

1. 60.00% от анкетираните студенти и към момента на провеждане на проучването отново биха кандидатствали по специалността „Медицинска сестра”, а 33.00% биха се насочили да се обучават по специалност „Медицина”. Анализът сочи красноречиви данни по отношение на професионалната ориентация на обучаващите се студенти, които са избрали призванието да се грижат да хората и да се обучават само по специалности в сферата на здравеопазването.

2. 61.00% от анкетираните студенти са удовлетворени от учебните планове по специалността „Медицинска сестра”.

Фиг. 6. Мнение на анкетираните относно водещия мотиватор в желанието да изучават определена дисциплина

Фиг. 7. Оценка на анкетираните за специалността „Медицинска сестра“

3. 51.00% сочат, че преподавателите системно осигуряват помощ при самостоятелни разработки по всички дисциплини, а други 39.00% отговарят също положително, но уточняват, че методична помощ им се оказва само по някои дисциплини.

4. Въпреки изработените критерии за оценка, само 21.00% са дали категорично положителен отговор по отношение на обективността в оценяването на знанията им, а други 41.00% са отговорили с „по-скоро да“. Тези данни показват, че е необходимо повишаване на информираността на студентите по отношение на критериите за тяхното оценяване и комплексността на поставената оценка.

5. Главните мотиватори за студентите за изучаване на определена учебна дисциплина са, на първо място, спецификата на учебния материал, на второ – преподавателят, и на трето и четвърто – връзката на изучаваното с клиничната практика и начинът на поднасяне на учебното съдържание.

6. Красноречиви са получените данни по отношение на мнението на студентите за перспективността на специалността „Меди-

цинска сестра“. Обучаващите се студенти са единодушни, че специалността е перспективна и с бъдеща реализация.

Библиография

1. Наредба за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите „Медицинска сестра“, „Акушерка“ и „Лекарски асистент“ за образователно-квалификационна степен „бакалавър“. В сила от 01.09.2006 г., изм. и доп. ДВ. бр. 32 от 22 април 2016 г. Източник: <https://lex.bg/bg/laws/ldoc/2135513453> Посетен на 05.04.2018 г.
2. Петрова, Г. Тенденции и перспективи в развитието на здравните грижи в България. Управление и образование, 2013, 9(5), 25-28.
3. Иванова Д, Терзиева А, Чанева Г. Формиране на професионално поведение и отговорност при обучението на медицинските сестри. Управление и образование, 2014, 10(5), 51-54.

✉ Адрес за кореспонденция

Димитрина Благоева
Катедра „Здравни грижи“
Факултет обществено здраве
Медицински университет
ул. „Бяло море“ № 8
1527 София
e-mail: dimi_blagoeva@abv.bg